

Aleg. 172.

Sprawozdanie

Komisji gospodarstwa krajowego o wniosku posła Pławickiego w przedmiocie zalesienia nieużytków w powiecie Nowotarskim i projektu do ustawy o zalesieniu nieużytków w całym kraju.

Wysoki Sejmie!

Wniosek obecnie przez posła Pławickiego uczyniony jest dosłownem powtórzeniem wniosku przedstawionego przez tegoż posła w zeszłej sesji sejmowej Wysokiej Izbie. Wniosek ten był zeszłego roku przedmiotem badań Komisji gospodarstwa krajowego, a sprawozdanie, które w przeszłym roku z powodu zamknięcia Sejmu nie przyszło na porządek dzienny Wysokiej Izby, obecnie Komisya gospodarstwa krajowego pozwala sobie przedłożyć z temi samemi rezolucjami do uchwały.

Sprawozdanie

Komisji gospodarstwa krajowego o wniosku posła Pławickiego tyczącym się zalesienia nieużytków w powiecie Nowotarskim.

Wysoki Sejmie!

Komisya gospodarstwa krajowego korzysta z przekazanego jej wniosku p. Pławickiego, aby odwołać się do uchwał sejmowych przeszłorocznych powziętych po naradach odbytych nad wnioskiem p. Mioszowskiego o nadaniu nowej ustawy leśnej, oraz nad wnioskiem posła Chrzanowskiego w sprawie ustanowienia komisji krajowej dla nieszkodliwego odprowadzania wód górskich. Umieszczenie w niniejszem sprawozdaniu tych uchwał posłuży do dalszego poparcia rezolucji przez komisję gospodarstwa krajowego poniżej Wysokiemu Sejmowi proponowanych.

Uchwały sejmowe powzięte na posiedzeniu dnia 30. Września 1884. r. nad wnioskiem p. Mioszowskiego brzmią następująco:

1. Wzywa się c. k. Rząd, aby wniósł na drodze konstytucyą wskazanej projekt nowej ustawy leśnej, orzekający skuteczniejsze środki ochrony lasów, a to z należytem uwzględnieniem stosunków krajowych.

2. Wzywa się c. k. Rząd, aby równocześnie z zaprowadzeniem nowej ustawy leśnej utworzone zostały w Galicyi Rada leśna krajowa i Rady leśne okręgowe.

3. Wzywa się c. k. Rząd, aby przyspieszył sporządzenie krajowego katastru lasowego, który służyć musi za podstawę do oznaczenia kategorii lasów, które wyjątkowej i szczególniejszej opieki wymagają.

Uchwały powzięte na posiedzeniu sejmowym dnia 18. Października 1884. nad wnioskiem p. Chrzanowskiego są następującej treści:

1. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby ustanowił w Galicyi komisję krajową, której atrybucye i skład orzeka §. 23. i 24. ustawy z dnia 30. Czerwca 1884. „o nieszkodliwym odprowadzaniu wód górskich.“

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby z funduszu krajowego pokrywał dyety i koszta podróży reprezentanta swego w mającej się ustanowić komisji krajowej.

Wreszcie na posiedzeniu dnia 17. Października na wniosek komisji powodziowej zapadła uchwała następującej osnowy:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby wyjednał u c. k. Rządu organizację w kraju naszym rządowej służby technicznej i nadzorczej lasowej, odpowiednią rozległości lasów, potrzebie ich ochrony i zalesieniu nagich stoków górskich, oraz podział kraju na okręgi lasowe z szczególnem uwzględnieniem potrzeby nadzoru lasów górskich i przyszłych zalesień; w ogóle, aby tę organizację służby technicznej i lasowej w Galicyi ustanowił Rząd po porozumieniu się z Wydziałem krajowym.

Komisya gospodarstwa krajowego odwołując się do tych uchwał, które dotychczas nie zostały w życie wprowadzone, co się tu z ubolewaniem konstatuje, pragnie szerszą nadać miarę wnioskowi p. Pławickiego, stosując go do całego kraju a nie tylko do samego powiatu Nowotarskiego.

W tymże powiecie według urzędowych sprawozdań znajduje się 54.000 morgów pastwisk po wyciętych lasach z dochodem katastralnym 2 do 10 centów z morga, które z całą pewnością do nieużytków zaliczyć należy, a które tylko zalesieniem produktywność odzyskać mogą. Jeżeli w tym jednym powiecie tak ogromna jest przestrzeń wyniszczonych lasów, to na krocie tysięcy morgów dadzą się obliczyć przestrzenie w innych tak górskich jak i poniżej leżących powiatach, powstałych głównie z wyrąbanych a napowrót niezalesionych lasów większej własności a szczególnie z wyniszczonych obszarów lasów gminnych.

Tu komisya gospodarstwa krajowego nie może zgodzić się z wnioskiem posła Pławickiego, aby do powtórnego zalesienia tych nieużytków można przystąpić na tej samej podstawie, jak to się działo przy zalesianiu wydymisk piaszczystych.

Raz przestrzenie są tu bez porównania większe, powtóre wydymiska same dla włościan nie przedstawiały żadnej wartości, gdy na nieużytkach w mowie będących przecież możliwe jest ich wypasanie, a pastwiska chociażby najlichszego rodzaju zawsze pewną jakąś przedstawiają wartość, szczególnie w rozumieniu włościan zwykle zbyt wygórowaną. Trudności więc tutaj będą bez porównania większe a dadzą się zapewne pokonać tylko na drodze przymusowej. Nie wystarczą tu nakazy i polecenia za pośrednictwem Starostw przesyłane, które i tak przeciążone innymi czynnościami, nie zdołają tak trudnemu zadaniu zadosyć uczynić, nie mówiąc już o zupełnym braku sił fachowych. Nasuwają się tu życzenia Wysokiego Sejmu w przytoczonych powyżej uchwałach wyrażone, mające na celu ochronę lasów jeszcze istniejących za pomocą nowej tak niezbędnej dla kraju ustawy leśnej. O potrzebie nowej ustawy miał sposobność naocznie przekonać się Jego Ekscellencya p. Minister rolnictwa, który w 1884. r. w jesieni badał stosunki naszego kraju i stwierdził konieczność uzupełnienia ustawodawstwa lasowego w wielu kierunkach. Chcąc zaś nowej ustawie ściśle zabezpieczyć wykonanie, Wysoki Sejm uchwalił utworzenie Rady leśnej krajowej i Rad leśnych okręgowych oraz wyjednanie u c. k. Rządu organizacyi rządowej służby technicznej i nadzorczej lasowej.

Na razie i temczasowo możnaby Rady okręgowe zastąpić w powiatach odpowiednich zamianowaniem inspektorów leśnych. Ustanowienie takich inspektorów lub ekspozytur leśnych w powiatach górskich a nawet i innych, w których większe przestrzenie nieużytków zalesienia wymagają, wchodzi w myśl wniosku p. Pławickiego, domagającego się takiego organu wykonawczego dla Nowotarskiego powiatu najbardziej w tej mierze ratunku potrzebującego.

Również ważnem było orzeczenie zeszłorocznego Sejmu wzywające c. k. Rząd do spiesznego sporządzenia katastru lasowego dla lasów ochronnych i zamkniętych, które z powodu wpływu na klimat kraju bacznej i szczególniejszej wymagają opieki. — Tem sprawozdaniem uważa komisya gospodarstwa krajowego za załatwioną petycyę Wydziału powiatowego w Śniatynie L. S. 1.134/896. w sprawie niszczenia lasów w powiecie Kossowskim, gdzie też władze kompetentne winne na mocy §. 34. ustawy lasowej zabezpieczyć właścicieli nadbrzeżnych gruntów wzdłuż Czeremosza leżących od szkód wyrządzanych spławem drzewa do Czerniowiec.

Komisya nie wnosi w tej ostatniej sprawie osobnego wniosku, ale nie wątpi, że Rząd mając sobie w tej mierze zwróconą uwagę, zechce zarządzić co potrzeba i do czego ma w obowiązujących ustawach dostateczną podstawę.

Temże sprawozdaniem staje się również zadosyć petycyi Towarzystwa leśnego o zalesianiu pustek krajowych wraz z dołączonym projektem ustawy L. S. 526.

W myśl przytoczonych powyżej uwag, Komisya gospodarstwa krajowego przedstawia Wysokiemu Sejmowi do uchwały następujące rezolucye :

I. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w myśl przeszłorocznych uchwał sejmowych wniósł na drodze konstytucyjnej projekt do nowej ustawy leśnej, oraz ponawia wezwanie do c. k. Rządu, aby ustanowił w Galicyi komisję krajową na podstawie ustawy o nieszkodliwym odprowadzaniu wód górskich — z 30. Czerwca 1884.

II. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby tak w Nowotarskim powiecie jak i w innych powiatach, w których wyniszczenie lasów groźne przybrało rozmiary, za pomocą ścisłego przestrzegania ustaw i przepisów tamę położył dalszemu niszczeniu lasów na stokach gór i wdrożył zalesienia tychże stoków, gdzie tego wedle przepisów ustawy o nieszkodliwym odprowadzaniu wód górskich zachodzi potrzeba.

III. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby celem energicznego przeprowadzenia pod II. wyrażonych czynności, ustanowił w zagrożonych powiatach temczasowo inspektorów leśnych, nie czekając wprowadzenia w życie przyszłych nowych ustaw.

Przewodniczący :

Stanisław Polanowski w. r.

Sprawozdawca :

Zamoyski w. r.

